

Nacionālais kino
centrs

Režisora un operatora Andra Slapiņa (1949-1991) jubilejas vakars

Publicēts: 27.12.2019.

Latvijas Kinematogrāfistu savienība aicina piedalīties sarīkojumā, kas veltīts režisora un operatora Andra Slapiņa (29.12.1949. – 20.01.1991.) 70 gadu jubilejas atcerei. Vakars notiks piektdien, 27. decembrī, 18:00 kinoteātra “Splendid Palace” Mazajā zālē, programmā dokumentālā filma “Sapņu laiks” (1981-2005). Ieeja brīva visiem interesentiem.

Jubilejas un piemiņas vakara programmā piedalīsies Andra atraitne Natālija Slapiņa Djušena un tiks demonstrēta dokumentālā filma *Sapņu laiks* (1981-2005, 104', režisori Andris Slapiņš, Lidija Kutuzova) – tā būs filmas restaurētās versijas pirmizrāde. *Sapņu laiks* ir Andra Slapiņa etnogrāfisks pētījums par Sibīrijas mazo tautu šamaņiem, filmēts 10 gadu garumā. Pēc Andra nāves uzfilmēto materiālu, ko saglabājusi sieva Natālija, filmā sakārtoja krievu režisore Lidija Kutuzova. Filmas pirmizrāde, kas notika 2005. gadā, izraisīja patiesi lielu skatītāju atsaucību un interesi. Šobrīd filma ir digitalizēta un tiek piedāvāta Latvijas skatītāju uzmanībai mūsdienu kvalitātē un vienīgajā seansā.

Latviešu dokumentālā kino leģenda – režisors un operators Andris Slapiņš – ar kinokameru sāka strādāt jau 1971. gadā, lai gan tikai 1977. gadā absolvēja Maskavas kinoinstitūta Operatoru fakultāti. Andra Slapiņa operatora debija ir kinožurnāla *Padomju Latvija* Nr.31/1973 sižets par Baltijas mākslas izstādi Maskavā; kinorežijā Slapiņš debitēja ar trim kinožurnāliem (1977) un dokumentālo filmu *Sveicināti un uz redzēšanos, zēni!* (1978). 1980. gadā Andris Slapiņš veidoja kinožurnālu *Sports* par Latvijas olimpisko kustību, visdziļākās padomju stagnācijas laikā prasmīgi pamanoties savā žurnālā iekļaut arī materiālus par Latvijas brīvvalsts laika sportistiem. Bijis operators vairāk nekā 10 dokumentālajām filmām (režisori – Imants Brīls, Ansis Epnors, Hercs Franks, Andrejs Apsītis un citi). Būtisks ir kopdarbs pie Jura Podnieka dokumentālās pilnmetrāžas filmas *Strēlnieku zvaigznājs* (1982), kur Juris jau bija režisors.

1983. gadā Slapiņš arī sāka filmu režisora darbu un pamazām pierādīja savu jau studiju laikos iegūto interesi par dažādu tautu garamantām – pēc VVKI diplomdarba *Līvu dziesmas* (1977) viņa filmu sarakstā ir gan *Latviešu folklorā* (1983), gan *Krišjānis Barons* (1984), gan *Čukotka. Atmiņu krasts* (1987) un *Cerību lauki* (1988, viens no pirmajiem Rīgas kinostudijas dokumentālistu kopražojumiem – ar Britu universitāšu kino un videoprogrammu padomi). Kā režisors Andris Slapiņš uzņēmis desmit dokumentālās filmas, viņš arī bija viens no pirmajiem režisoriem, kas sāka sadarboties ar jauno kino struktūru – Rīgas Videocentru; tur tapa Slapiņa filmas *Kādreiz Eiropā* (1989), *Vēstules no Latvijas* (1989), arī vizuāli interesants slavenās mūzikas grupas *Pērkons* videoportretējums (1990).

1990. gadā Andris Slapiņš atkal strādāja kopā ar Juri Podnieku – pie filmas *Krustceļš*; kopā viņi iesāka arī filmu *Impērijas gals*, bet 1991. gada 21. janvārī Andra Slapiņa dzīve traģiski aprāvās – filmēšanas laikā Bastejkalnā viņu un operatoru Gvido Zvaigzni nāvējoši ievainoja snaiperu lodes. Viņu abu piemiņai veltīta Jura Podnieka filma *Pēcvārds* (1991).

2010. gadā par sevišķiem nopelniem Latvijas valsts neatkarības aizstāvēšanā Andri Slapiņu pēc nāves apbalvoja ar Viestura ordeni un atzina par Viestura ordeņa lielkrusta komandieri.

Jubilejas vakaru atbalsta Valsts Kultūrkapitāla fonds un Rīgas dome, organizē Latvijas Kinematogrāfistu savienība

Uzziņām tālr. [26440470](tel:26440470)

20.12.2019.

<https://www.nkc.gov.lv/lv/jaunums/rezisoru-un-operatoru-andra-slapina-1949-1991-jubilejas-vakars>